

Ilmanlaadun yhteistarkkailu

Valja 14.09.2023 § 35
1629/11.03.00/2023

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Piia Koski, p. 0400 243 351

Jämsän kaupunki on tehnyt ilmanlaadun tarkkailua yhteistyössä UPM Kymmene Oyj:n Kaipolan ja Jämsänkosken tehtaiden sekä Jämsän Aluelämpö Oy:n kanssa vuodesta 1989. Tarkkailu on alkuun käsittänyt jatkuvatoimisen rikkidioksidin (SO₂) mittauksen kahdella analysaattorilla ja hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) jatkuvatoimisen mittauksen. Sopimuskaudella 2011 – 2023 luovuttiin rikkidioksidin jatkuvatoimisesta mittauksesta. Typpidioksidia on mitattu ko. kaudella joka 3. vuosi ja koska pitoisuudet eivät ole ylittäneet alemmaa arviointikynnystä, typpidioksidia ei ole ollut enää tarvetta mitata. Rikkidioksidia on mitattu joka 5. vuosi. Myöskään rikkidioksidin osalta alempi arviointikynnys ei ole ylittynyt.

Vuosina 2022 – 2023 on mitattu enää hengitettäviä hiukkasia (PM₁₀) jatkuvatoimisesti. Hengitettävien hiukkasten vuorokausiarvon arviointikynnyksiin verrannolliset vuorokausiarvot (vuoden 36. korkein vuorokausikeskiarvo) ja vuosikeskiarvon arviointikynnyksiin verrannolliset vuosikeskiarvot ovat alittaneet alemman ja ylemmän arviointikynnyksen vuosina 2017 - 2022. Jämsässä hiukkaspäästöt ovat valtaosin peräisin kiinteistökohtaisesta lämmityksestä ja erilaisista työ- ja maatalouskoneista. Tieliikenteen suorat hiukkaspäästöt pakokaasuista ovat kokonaisuutena vähäiset (noin 2 % kokonaispäästöistä), mutta niiden merkitys ilmanlaatuun korostuu erityisesti taajamissa.

Ilmanlaadun seurantarpeen arviointia varten asetuksissa 79/2017 (Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta) ja 113/2017 (Valtioneuvoston asetus ilmassa olevasta arseenista, kadmiumista, elohopeasta, nikkelistä ja polysyklisistä aromaattisista hiilivedyistä) epäpuhtauksille on annettu alemmat ja ylempät arviointikynnykset. Ylemmällä arviointikynnyksellä tarkoitetaan ilman epäpuhtauden pitoisuutta, jota korkeammassa pitoisuuksissa ilmanlaadun jatkuvat mittaukset ovat tarpeen ja ne ovat ensisijainen ilmanlaadun seurantamenetelmä. Pitoisuuksilla, jotka ovat ylemmän ja alemman arviointikynnyksen välissä, jatkuvien mittausten tarve on vähäisempi ja ilmanlaadun arvioinnissa voidaan käyttää jatkuvien mittausten ja mallintamistekniikoiden tai suuntaa-antavien mittausten yhdistelmää. Alemmalla arviointikynnyksellä tarkoitetaan ilman epäpuhtauden pitoisuutta, jota alemmissa pitoisuuksissa ilmanlaadun arvioimiseksi riittää, että seuranta-alueella käytetään yksinomaan mallintamista tai muita menetelmiä, kuten päästökartoituksia.

Ilmanlaatuasetuksen 11 §:n mukaan, jos ilman epäpuhtauksien pitoisuudet ovat alemman arviointikynnyksen alapuolella riittää, että ilmanlaatua seurataan yksinomaan suuntaa-antavien mittausten, mallintamistekniikoiden, päästökartoitusten tai muiden vastaavien menetelmien perusteella.

Kunnan velvollisuudesta huolehtia paikallisten olojen edellyttämästä ilmanlaadun seurannasta sekä ilmanlaadun seurannasta pääkaupunkiseudulla säädetään ympäristönsuojelulain 143 §:ssä.

Keski-Suomen ELY-keskuksesta saadun tiedon mukaan yhdyskuntailman laadun selvittäminen mittaamalla ei enää ole tarpeen Jämsässä vuoden 2024 alusta lähtien. Asiasta on keskusteltu myös Jämsän Aluelämmön toimitusjohtajan ja UPM Specialty Papers Oy:n edustajan kanssa, eikä heillä ole ollut asiasta huomautettavaa.

Jämsän kaupungin vuosittainen säästösumma on noin 6 000 euroa, kun ilmanlaadun mittauksia ei enää suoriteta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 29

Ehdotus

Ympäristöpäällikkö Piia Koski

Valvontajaosto päättää lopettaa ilmanlaadun yhteistarkkailun toistaiseksi edellä esitettyjen seikkojen perusteella. Mikäli lainsäädännöstä aiheutuu mittausvelvoite kunnalle tulevaisuudessa tai Keski-Suomen ELY-keskus näkee aiheelliseksi mittausten aloittamisen uudelleen, asia arvioidaan uudestaan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.